

Casus Moralis

Tamburinus, permagna negligentia sua, studio Theologiae Moralis a pluribus annis vale dixit; idcirco scientiae necessariae ad sacramentales confessiones audiendas ignarus, in sacro Tribunali omnia absolvit, censuris omnibus non exclusis ab Apostolica Sede et peccatis sibi ab Episcopo reservatis, quae ne umquam quidem advertit. Monitus de gravi sua obligatione Theologiae Morali operam navandi, aures habet sed non audit.

QUAERITUR:

1o. Quenam, in ordine ad sacramentum Poenitentiae, scire debeat confessarius, ut sine gravi culpa sese exponere possit ad confessiones sacramentales audiendas.

2o. Num censurae et peccata, ut in casu reservata, absoluta sint per Tamburini absolutionem.

3o. Num Tamburinus in aliquam poenam ecclesiasticam incurrerit.

SOLUTIO:

Ad I. — Ut sine gravi culpa sese exponere possit Confessarius ad sacramentales confessiones audiendas, principio generali, ea cognoscat oportet quae ad suum munus rite obeundum requiruntur. Munus vero Confessarii, uti patet ex Can. 888, p. I, est duplex: *judicis* et *medici*. Non defuerunt ante Codicem auctores qui istis duobus officiis alia adiunxerant, *patris* nempe et *doctoris*: haec tamen officia facile ad duo a Codice recensita rediguntur.

In specie igitur Confessarius qua Judex scire debet: (a) in qualibet materia praeceptorum divinatorum et ecclesiasticorum, quenam sint peccata mortalia et quenam venialia; (b) species peccatorum necnon circumstantias speciem mutantes; (c) obligationes et onera quae per peccata communiter contrahi solent, ut restitutiones bonorum, famae, fortunae, etc.; (d) casus reservatos, censuras, et irregularitates quae saepius occurrunt; (e) matrimonii impedimenta, modernas quasdam theorias limitationem prolis respicientes, obligationes communes et proprias statuum; (f) ea tandem quae ad essentiam huius sacramenti et quae ad validam licitamque administrationem tum ex parte ipsius ministri, tum ex parte poenitentis requiruntur.

Qua Medicum Confessarium cognoscere necesse est omnia peccatorum et tentationum remedia et modos quibus poenitens ab infirmo suo statu resurgere possit. Sciat quoque Confessarius prudenter illa insinuare juxta conditionem et circumstantias poenitentium, nec illa sub peccato imponat, sed ita efficiat ut libenter a poenitente suscipiantur. Hac in re certe opus est multa industria.

Haec omnia, ut patet, acquirere non potest Confessarius nisi operam det Theologiae Morali, neque huiusmodi scientiam supplere possunt sive *dotes* ingenii sive *experientia* sive etiam *sanus sensus*, quae tria scientiam quidem adiuvant, sed eius partes explere nequeunt, quia Theologia Moralis diversas complectitur scientias inter se dissitas et, in magna parte, legibus positivis constat. Non tamen tenetur Confessarius praedicta omnia scire exacte, resolute vel memoriter ita ut de his omnibus resolute disserere vel illa recitare possit, quod ipsis viris doctis impossibile foret. Sed sufficit illa possidere *in habitu*, ita ut, quando a poenitente peccata proponuntur, possit Confessarius de illis prudenter iudicare aut saltem dubitare.

Denique vero certum est maiorem minoremve scientiam requiri pro diversitate locorum et poenitentium: maior enim scientia requiritur ad excipiendas confessiones in magna civitate quam in parvo et remoto pago; maior in confessione doctorum v.g. medicorum, mercatorum, iudicum quam rusticorum; maior in parrocho et in poenitentiario quam in simplici confessario.

Hinc peccat Confessarius qui sine debita scientia, extra casum necessitatis, libere confessiones audit: se exponit enim periculo graviter errandi ideoque sacramento gravem iniuriam, animabus vero magnum damnum inferendi.

Peccat quoque Superior vel etiam Examinatores peccant qui ignaro sacerdoti veniam concedunt confessiones excipiendi, quia eius peccato consentiunt atque cooperantur. Peccat tandem poenitens qui de industria ineptum confessarium eligit.

Ad II. — Ante omnia nos scire oportet quod:

1o. peccata reservari solent vel *ratione sui* vel *ratione censurae*. Censurae vero aliae reservatae sunt *ab homine* et aliae *a iure*. A iure aliae *S. Sedi*, aliae *Ordinario* sive proprio sive loci, aliae *nemini* reservantur. Inter reservatas *S. Sedi* aliae *specialissimo modo*, aliae *speciali modo*, aliae tandem *simpliciter* reservatae sunt (1).

(1) Can. 2245.

2o. a) *extra periculum mortis*, a censuris ab homine reservatis illi tantum absolvere possunt qui eas inflixerunt, aut sententiam tulerunt horumque superiores, successores, aut delegati ab alterutro, et quidem etiamsi delinquens alio domicilium aut quasidomicilium transtulerit. A reservatis a iure, si nemini reservantur, quilibet Confessarius absolvere potest et in quocumque casu; si Ordinario reservantur, ipse tantum absolvere potest, vel eius Superior, successor, aut delegatus (2), canonicus poenitentiarius quilibet (3), vel tandem privilegiati uti sunt Confessarii Regulares omnes (4); si S. Sedi reservantur, ipsa S. Sedes potest absolvere omnesque alii qui ab Ea absolvendi respectivam facultatem impetraverint (5).

b) *in periculo mortis*, "omnes sacerdotes, licet ad confessiones non adprobati, valide et licite absolvunt quoslibet poenitentes a quibusvis peccatis aut censuris, quantumvis reservatis et notoriis, etiamsi praesens sit sacerdos adprobatus, salvo praescripto can. 884, 2252" (6), h.e. facta exceptione quando agitur de absolutione complicitis in peccato turpi, et, si Confessarius in periculo mortis, speciali carens facultate, absolvit a censuris ab homine vel specialissimo modo S. Sedi reservatis, tunc, pro istis censuris tantum, poenitens, postquam convalescit, tenetur recurrere, sub poena reincidentiae, ad illum qui sententiam tulit, si agitur de censura ab homine, ad S. Poenitentiarium vel ad Episcopum aliumve facultate praeditum, si de censura a iure agitur.

c) *in casu urgenti*, "si nempe censurae latae sententiae exterius servari nequeant sine periculo gravis scandali vel infamiae, aut si durum sit poenitenti in statu gravis peccati permanere per tempus necessarium ut Superior competens provideat, tunc quilibet confessarius in foro sacramentali ab eisdem, quoquo modo reservatis, absolvere potest, iniuncto onere recurrendi, sub poena reincidentiae, intra mensem saltem per epistolam et per confessarium, si id fieri possit sine gravi incommodo, reticito no-

(2) Can. 2253.

(3) Can. 401.

(4) VERMEERSCH-CREUSEN, *Epitome J.C.*, Mechliniae, 1921, III, p. 442; D. PRUMMER, *Manuale J.C.*, Ed. IV., Friburgi, 1927, p. 329; A. CORONATA, *Institutiones J.C.*, Taurini, I, p. 799, et IV, p. 164; H. NOLDIN, *De Censuris*, 1931, n. 95; "Perfice Munus", 1934, p. 31.

(5) Can. 2253, n. 1, 3.

(6) Can. 882.

mine, ac S. Poenitentiarium vel ad Episcopum aliumve Superiorem praeditum facultate et standi eius mandatis" (7).

30. Idem habe quoad peccata *ratione sui* reservata. "Unicum peccatum ratione sui reservatum Sanctae Sedi est falsa delatio, qua sacerdos innocens accusatur de crimine sollicitationis apud iudices ecclesiasticos" (8). Ab hoc igitur peccato nemo absolvere potest nisi ipsa S. Sedes et qui ab Ea delegati fuerint. Ab aliis autem peccatis quae sibi reservat Episcopus, ipse reservans absolvere potest, vel eius successor, superior. Vicarius Generalis, canonicus poenitentarius quilibet, parochi tempore praecepti paschalis, missionarii tempore missionum, Vicarii Forananei, alique delegati (9). Salvo etiam privilegio S.R.E. Cardinalium (10), Episcoporum (11) et Sacerdotum iter aerium atque maritimum ad normam can. 883 arripientium (12).

Ex dictis iam nunc clare constat Tamburinum nimis exhortitasse in absolutione danda. In sacro enim Tribunali, sine ulla sibi delegata potestate, omnia absolvit censuris omnibus non exclusis ab Ap. Sede et peccatis sibi ab Episcopo reservatis. Quid ergo de absolutionibus a Tamburino datis, suntne validae? Certum est quoad censuras quod "si confessarius, ignorans reservationem, poenitentem a censura et peccato absolvat, absolutio censurae valet, dummodo non sit censura ab homine aut censura specialissimo modo Sedi Apostolicae reservata" (13). Circa autem validitatem absolutionis impertitae a confessario ignorante reservationem ab Episcopo factam, nihil habetur directe in Codice; ast si absolutio a peccato cui censura adnexa est valet, idem, saltem a pari, dicendum absolutionem a peccato ab Episcopo sibi reservato valere. Confessario insuper ignoranti aequiparatur confessarius distractus, errans, aut immemor. Atqui distractio, error, et obliviscentia non obstant valori absolutionis. Ergo neque ignorantia etsi crassa vel supina. Tamburini igitur absolutiones a censuris et a peccatis ab Episcopo sibi reservatis, exceptis excipiendis, validae dicendae sunt usque ad monitio-

(7) Can. 2254, p. 1.

(8) Can. 894.

(9) Can. 899.

(10) Can. 239, p. 1, n. 1, 2.

(11) Can. 349, p. 1, n. 1.

(12) Cfr. *Motu Proprio* Pii Papae XII, 16 Dec. 1947, in *A.A.S.*, 1948, p. 17.

(13) Can. 2247, p. 3.

nem. Monitione vero illi facta, casus mutat speciem. Per hanc monitionem Tamburinus nunc advertit quod in aliquibus casibus absolvere nequit; ast quinam sint casus isti non quaerit ut sciat. Culpabilis igitur evadit Tamburinus quia bona fides, quam supponunt Canones, amplius haberi non potest in eo. Ergo absolutiones ab eodem post monitionem iurperitae uti invalidae et nullae habendae sunt.

Ad III. — Iterum distinguendum est: ante monitionem Tamburino factam, ipse Tamburinus nullam poenam incurrit, quia poenae a Codice comminatae plenam cognitionem ac deliberationem exigunt. Dicitur enim in Can. 2338, p. 1, "Absolvere praesumentes sine debita facultate ab excommunicatione latae sententiae specialissimo vel speciali modo Sedi Apostolicae reservata, incurrunt ipso facto in excommunicationem Sedi Apostolicae simpliciter reservatam", et in Can. "Sacerdos, qui sine necessaria iurisdictione praesumpserit sacramentales confessiones audire, est ipso facto suspensus a divinis; qui vero a peccatis reservatis absolvere, ipso facto suspensus est ab audiendis confessionibus". Atqui quando lex habet verba: *praesumpserit, ausus fuerit, scienter, studiose, temerarie, consulto egerit* aliave similia, non solum oblivio et inadvertentia sed et ipsa ignorantia crassa vel supina excusat (14). Monitione autem facta, Tamburinus, qui *ures habet sed non audit*, non effugit poenas in praecedentibus canonibus latas. Ratio est quia nunc legem cognoscit et si Tamburinus ignorat praecise in quibus casibus absolvere nequeat, hoc ei debetur ex ignorantia affectata quae a poenis latae sententiae numquam excusat (15). Haec enim ignorantia est directe voluntaria, et proinde non tantum non imminuit peccatum sed potius illud auget, cum studiose quis eam quaerat ut liberius contra legem agat.

Concludendum est igitur Tamburinum nostrum magnum esse peccatorem et coram Deo et coram hominibus. Profanat enim sacramentum Poenitentiae, bonis privat spiritualibus poenitentes, iura laedit aliorum, etc. Tamburinus igitur, ipsemet confitens, nisi congruam diligentiam sincere proponat, absolvi non potest utpote indispositus defectu necessarij propositi emendandi suam notabilem atque mortalem negligentiam.

A. TABONE.

(14) Can. 2229, p. 2.

(15) Can. 2229, p. 1.